

Sameskolstyrelsen
Box 155
962 44 JOKKMOKK

Datum 2004-03-22
Dnr 32-2003-0262

Sameskolstyrelsens årsredovisning 2003

Riksrevisionen har granskat Sameskolstyrelsens (SamS:s) årsredovisning, beslutad 2004-02-19. Syftet har varit att bedöma om redovisningen och underliggande redovisning är tillförlitlig och räkenskaperna rättvisande samt om ledningens förvaltning följer tillämpliga föreskrifter och särskilda beslut. Riksrevisionen har avgivit revisionsberättelse med invändning och vill fästa styrelsens uppmärksamhet på nedanstående.

Riksrevisionen önskar information senast 2004-04-23 med anledning av våra iakttagelser i denna rapport.

1. Sammanfattande bedömning

SamS:s årsredovisning innehåller väsentliga brister gällande myndighetens resultatredovisning. Kostnader har inte fördelats på myndighetens verksamhetsgrenar på ett sätt som regelverket kräver. Som en följd av detta, blir den ekonomiska informationen i resultatredovisningen missvisande. SamS redovisar ett underskott avseende den avgiftsfinansierade verksamhetsgrenen Samisk förskola och fritidshem på -147 tkr för 2003. Underskottet baseras delvis på en reduktion av kostnad per elev vid fördelningen av kostnader som SamS inte har styrkt. Det är därför inte möjligt att ta ställning till riktigheten i det redovisade underskottet. Konsekvenserna av en felaktig fördelning av kostnader blir att kravet på full kostnadstäckning inte efterlevs och att kostnader därmed felaktigt finansieras av anslag.

Årsredovisningens finansiella delar innehåller flera outredda differenser. Differenserna är väl kända av myndigheten och påpekades även i revisionsrapport avseende räkenskapsåret 2002 (dnr 30-2002-0391).

Riksrevisionen *bedömer* att SamS behöver prioritera att utreda dessa problem och snarast åtgärda dem. Vidare bör SamS informera regeringen om den korrekta ekonomiska ställningen för den avgiftsfinansierade verksamheten.

2. Resultatredovisningen

I revisionsrapport avseende årsredovisning 2002 påtalades ett antal brister avseende resultatredovisningen. Bristerna avsåg fördelning av kostnader mellan verksamhetsgrenar och innebar att redovisningen inte gav en rättvisande bild av verksamheten.

Fördelningen av kostnader i årsredovisningen 2003 innehåller även den flera brister, dessa kommenteras nedan. Konsekvenserna av bristerna är att:

- kostnaderna per verksamhetsgren blir felaktiga,
- uppgifter om kostnad per elev blir felaktiga,
- den avgiftsfinansierade verksamheten inte bär alla sina kostnader och
- de kostnader som skulle ha varit finansierade med avgifter istället blir finansierade med anslag.

2.1 Fördelningsgrunder och avgiftsfinansierad verksamhet

Vid fördelning av kostnader har SamS använt flera fördelningsgrunder. En del av de gemensamma kostnaderna har fördelats baserat på antalet barn i de olika verksamhetsgrenarna. Denna kostnad per elev har sedan SamS reducerat till 6%. Grunden för denna reduktion av kostnader har inte styrkts av SamS.

SamS redovisar för den avgiftsfinansierade verksamheten, *Samisk förskola och fritidshem*, ett underskott på -147 tkr. Utan denna reduktion av de fördelade kostnaderna till 6% blir underskottet istället -756 tkr.

Av årsredovisningen framgår vidare att SamS först under 2003 uppmärksammat att detta är avgiftsfinansierad verksamhet och att den tidigare redovisats som avgift under anslaget.

Bedömning

Av 5§ avgiftsförordningen (1992:191) framgår att om inget annat ekonomiskt mål för den avgiftsfinansierade verksamheten angivits, så ska avgifter beräknas så att full kostnadstäckning erhålls.

Av regleringsbrev för SamS (U2003/2011/S) framgår följande:

”Sameskolstyrelsen får enligt 2 kap. 3 § sameskolförordningen (1995:205) efter avtal med en kommun fullgöra kommunens uppgifter inom förskoleverksamhet och fritidshemsverksamhet samt förskoleklassen för samiska barn. Sameskolstyrelsen skall ta ut avgift från kommunen för dessa verksamheter. Inkomsterna får disponeras av Sameskolstyrelsen.

Sameskolstyrelsen får utnyttja ramanslaget tillsammans med den kommunala ersättningen för finansiering av integrerad samisk förskoleklass.”

Det framgår vidare av regleringsbrevets budget för denna verksamhet att det förväntade över-/underskottet 2003 skulle vara noll kronor.

Detta innebär att ”uppgifter inom förskoleverksamhet och fritidshemsverksamhet” ska bedrivas mot avgift och med full kostnadstäckning.

Rekommendation

Vi rekommenderar att Sams omgående etablerar grunder för fördelning av kostnader och upprättar en redovisning som visar hur det ackumulerade resultatet för *Samisk förskola och fritidshem* ser ut. Denna redovisning bör snarast delges regeringen med kommentarer och förslag till eventuella åtgärder.

2.2 Andra brister i resultatredovisningen

Vid vår granskning har även andra brister iakttagits.

Tabelluppställning avseende Sameskolorna och integrerad verksamhet

I årsredovisningens tabell 3 sidan 9 ”Redovisning av elevantal och styckkostnad/elev vid sameskolorna under åren 2002-2003” har felaktigt inkluderats kostnader för den ”integrerade samiska undervisningen”.

Detta fel leder till för högt angiven total kostnad med 2 mkr (6%) och därmed för högt angiven styckkostnad med 11 tkr.

I sammanhanget bör noteras att även dessa kostnadsuppgifter bygger på den ovan nämnda, ej styrkta kostnadsfördelningen.

Verksamhetsgren Läromedel

Till denna verksamhetsgren har ingen andel av gemensamma kostnader förts. Verksamhetsgrenen är dock liten i förhållande till övriga verksamhetsgrenar, varför detta fel endast torde få marginell effekt på övriga verksamhetsgrenar.

Överensstämmelse med resultaträkningen

Summan av kostnader per verksamhetsgren överensstämmer inte med totala kostnader enligt resultaträkningen. I resultaträkningen redovisas 1 072 tkr mer än summan i resultatredovisningen, vilket motsvarar 3% av totala kostnader.

De fel och brister i resultatredovisningen som beskrivs ovan visar att SamS har bristfälliga rutiner för att fördela kostnader i verksamheten. Förutom att påverka årsredovisningen leder detta till bristfälliga underlag för uppföljning och styrning av verksamheten löpande under verksamhetsåret.

Rekommendation

Vi rekommenderar att SamS går igenom de noterade bristerna och utvecklar en fungerande rutin för kostnadsfördelning för att stärka SamS:s förmåga till löpande uppföljning och styrning. Vidare bör SamS överväga att ta fram en omarbetad version av resultatredovisningen för genomgång i styrelsen och som ett mer korrekt ”ingångsvärde” till årsredovisning avseende 2004.

3. Årsredovisningens finansiella dokument

Som framgår av revisionsrapport avseende årsredovisning 2002, hade SamS ett antal differenser i det årets finansiella dokument. Huvuddelen av dessa differenser kvarstår outredda och ej åtgärdade under 2003, varför de återfinns i årsredovisningen för 2003. Differenserna är:

- Avräkning med statsverket, 272 tkr
- Övriga skulder, 216 tkr
- Fordran avseende källskatt och arbetsgivaravgift 27 tkr

Tillkommande för 2003 är, vilket också framgår av årsredovisningen är:

- Anläggningstillgångar, ingen inventering har utförts.
- Lån i Riksgäldskontoret, avstämning mot anläggningstillgångar har ej gjorts.

Rekommendation

Ovan noterade brister visar att SamS:s resurser och kompetens för ekonomiadministration inte varit tillfredsställande under 2003. Detta framgår också av årsredovisningen.

Vi rekommenderar att SamS utreder och åtgärdar ovan nämnda brister i syfte att skapa klara förutsättningar för verksamheten och dess ledning samt för att säkerställa att regeringen får det underlag som den behöver för att ta ställning till omfattningen och inriktningen av verksamheten.

Biträdande revisionschef Stefan Gollbo har beslutat i detta ärende. Revisor Charlotte Dahl har varit föredragande. Revisionschef Karin Holmerin har deltagit i den slutliga handläggningen.

Stefan Gollbo

Charlotte Dahl

Kopia för kännedom:

Utbildningsdepartementet

Finansdepartementet/budgetavdelningen